

A Győri Ítéltábla dr.Kis Tibor ügyvéd által képviselt felperesnek dr.Hronyecz Judit ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság előtt folyamatba tett perében Tatabányán, 2010.évi november hó 11.napján 28.P.21.346/2010/9.szám alatt hozott ítélet ellen a felperes részéről 10.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, az elsőfokú perköltség viselésére szóló rendelkezéseket részben megváltoztatja és a felperes által az alperes részére fizetendő perköltség összegét 60.000 (hatvanezer) forintra leszállítja.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az alperes részére 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban a költségmentes felperes 90 %-ban pervesztes lett, az őt képviselő pártfogó ügyvéd díja ilyen arányban az államot terheli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 150.000 forint + ÁFA perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt 60.000 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a felperes a jogsértés megállapítására, valamint nem vagyoni kárpótlás megfizetésére irányuló kereseti kérelmét a Pp.8.§./3/ bekezdés a/pontjára, valamint a Ptk.84.§./1/ bekezdés a/ és e/pontjaira, a Ptk.76.§-ára és 339.§-ára alapította, a Ptk.78.§./1/ és /2/ bekezdésére nem hivatkozott.

Megállapította, hogy a peres felek között a Komáromi Városi Bíróság előtt P.20.006/2000. és 7.P.20.588/2005.szám alatt folyamatban lévő peres eljárásokban az alperes előkészítő iratokat nyújtott be a bírósághoz. Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a BDT.2010. 2170.számú döntésben foglaltakra figyelemmel a felperes terhére az alperes személyiségi jogsértést nem valósított meg. A kereseti kérelem tárgyát képező perbeli beadványokban foglaltak nem valósítottak meg olyan többletelemet, amelyek meghaladták volna a rendeltetésszerű joggyakorlás körét, az alperes jogait nem visszaélészerűen gyakorolta. Az elsőfokú bíróság a BDT.2006/1466.számú eseti döntésre hivatkozva, rámutatott, hogy a felperes nem bizonyította és nem is valószínűsítette, hogy a per tárgyává tett nyilatkozatok indokolatlanul sértőek vagy lealázóak lettek volna számára.

Az egymással rokoni viszonyban álló peres felek között évtizedeken át húzódó pereskedés következtében megromlott kapcsolat kihatással volt a felek perbeli nyilatkozatainak tartalmára, ezen nyilatkozatok pedig nem képezhetik személyiségi jogvédelem alapját, hiszen azokra a Pp.8.§./3/ bekezdése az irányadó.

A nem vagyoni kárpótlás körén belül hangsúlyozta, hogy az annak alapjául szolgáló hátrányos következményeket a felperes nem bizonyította, így e körben a kereset elutasítására az EBH.2000.302. és a 2006.évi 1398.számú eseti döntésben írtakra figyelemmel került sor.

Utalt arra, hogy az alperes csatolta az ügyvédi megbízást, erre tekintettel került sor a felperes által fizetendő perköltség meghatározására a 32/2003/VIII.23./ IM.rendelet 2.§./1/ bekezdés a/ és b/pontja alapján.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását, a kereseti kérelemnek való teljeskörű helyt adást, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését kérte.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp.206.§./1/ bekezdésében és 221.§./1/ bekezdésében foglalt kötelezettségének, valamint tévesen értelmezte a Ptk.84.§./1/ bekezdés a/ és e/pontjaiban, a Ptk.76.§-ában és a 339.§-ában foglaltakat. Sérelmezte, hogy a megyei bíróság nem adta indokát annak, hogy az általa indítványozott tanubizonyítások miért kerültek elutasításra, a Pp.8.§./3/ bekezdésével kapcsolatos okfejtés pedig értelmezhetetlen.

Támadta az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését is, mert álláspontja szerint az nem felel meg sem a 32/2003/VIII.23./IM. rendeletben, sem a Pp.79.§./1/ bekezdésében foglaltaknak. Kifogásolta, hogy az alperes által hivatkozott ügyvédi megbízási szerződést nem ismerhette meg az elsőfokú eljárás során. Arra hivatkozott, hogy az alperes perköltségre egyébként is csak akkor tarthatna igényt, ha igazolná, hogy a jogi képviselő számára az ügyvédi munkadíjat már megfizette. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség nincs arányban az alperesi jogi képviselő által végzett munkával.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a bíróság az irányadó tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban, a felek nyilatkozatait mérlegelve helyesen állapította meg.

Hangsúlyozta, hogy a felperes bizonyítási indítványait az elsőfokú bíróság külön végzésben elutasította. Kifejtette, hogy a kereseti kérelem jogalapjának hiányában az összecszerűség vonatkozásában nincs további bizonyításnak helye.

A felperes az alperesi fellebbezési ellenkérelem ismeretében fellebbezését változatlanul fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú ítélet az ő terhére rója, hogy bizonyítási kötelezettségének a Pp.164.§./1/ bekezdésében írtak ellenére nem tett eleget, ugyanakkor a bizonyítási indítvány elutasításával kapcsolatban a támadott határozat indokolást nem tartalmaz. Fenntartotta, hogy a kereseti kérelem jogalapja vonatkozásában a megyei bíróság iratellenesen foglalt állást.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiak szerint kiegészíti:

A Komáromi Városi Bíróság előtt a P.20.006/2000.számú perben 2000.június 27-én a jelen per alperese által előterjesztett beadványból a felperes a következő kijelentéseket sérelmezte:

„Ezzel kapcsolatosan előadom, hogy a felperes néhai édesanyánkat, aki hosszú évtizedek óta súlyos szívbeteg volt, többször bántalmazta fizikailag, őt megverte, melyből egy esetben felperessel szemben könnyű testi sértés miatt eljárás is volt folyamatban. Az ítélezési gyakorlat következetes és egységes a tekintetben, hogy a Ptk.663.§./1/ bekezdésének b/pontja szerinti súlyos bűncselekmény nem büntetőjogi kategória, a szülő terhére elkövetett, büntetőjogilag csak vétségnek minősülő könnyű testi sértést megvalósító tettelegesség, ha azt a szülő terhére követi el a gyermek, a legszorosabb családi kapcsolatra tekintettel a kitagadás szempontjából súlyosnak minősülő bűncselekmény. (BH.1996/1.39.)" (1)

„Édesanyánk anyagokat vett, hogy a saját korábbi lakrészüket rendbe tegye, de nem fejezhette be, maradhatott ott, mert felperes erőszakkal is rá akarta venni, hogy a saját részét is neki ajándékozza az ingatlanból. Édesanyánk ezért indított pert a felperes ellen a fenti számon, de amikor felperes erről tudomást szerzett, édesanyánkat ismét súlyosan megverte. Ebből lett a fenti büntető ügy. ...Édesanyánk(nak) ... felperesék mindenét elvették (tűzelő, étel) ..." (2)

„Így az igény megítélésének nem lehet összegszerű alapja az a tény, hogy a felperessel és családjával тұrhetetlen, felperes terhére tényszerűen büntető eljárást eredményező körülmények között együttélni kényszerült." (3)

„Az alperes által a felperes édesanyánk felé megvalósított magatartására tett nyilatkozatok tények, ennek büntető jogi és örökségi relevanciáját hatósági eljárások vizsgálták és vonták le." (4)

A felperes kereseti kérelmében sérelmezte az alperes által a Komáromi Városi Bíróság előtt 4.P.20.588/2005.szám alatti perben 2006.március 31-én benyújtott beadványból az alábbi kijelentéseket :

„Tény azonban, hogy néhai édesanyám, bár elvileg a felperessel és családjával élt édesapánk halála után is, felperes őt számtalanszor tetteleg bántalmazta, vele minősíthetetlenül viselkedtek felperes és családtagjai, így az sem lenne meglepő, ha édesanyám a hivatkozott perben saját álláspontját egyáltalán elő sem adta volna." (5)

A Komáromi Városi Bíróság 1.B.197/1993/4.számú, 1993. október 19-én kelt és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett ítéletében a jelen per felperesét az ellene 1 rb.könnyű testi sértés vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

Az így kiegészített tényállás a felülbírálatra alkalmas.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint részben alapos:

Az elsőfokú bíróság a 2010.szeptember 30-i tárgyaláson (3.sorszám alatti jegyzőkönyv) a Pp.3.§./3/ bekezdése szerinti oktatási kötelezettségének eleget tett, a Pp.164.§./1/

bekezdésében írtakról is tájékoztatva felhívta a felperes figyelmét a mulasztás Pp.141.§./2/ bekezdés és 141.§./6/ bekezdése szerinti következményeire, valamint a Pp.235.§-ában foglaltakra.

A felperes a 4.sorszám alatti a bírósághoz 2010.október 19-én érkezett beadványában az általa kért nem vagyoni kárpótlás körén belül a családi kapcsolatok megromlásának bizonyítására jelentette be tanuként felperest és "A"-t. A 3.sorszám alatti felhívásban meghatározott határidőt elmulasztva a 2010. december 2.napján megtartott tárgyaláson (9.sorszám alatti jegyzőkönyv) indítványozta, hogy „a megyei bíróság szerezzé be a korábban a Komáromi Városi Bíróság előtt folyamatban volt peres iratokat”. Az elsőfokú bíróság alakszerű végzést hozott a felperes valamennyi bizonyítási indítványának elutasításáról.

A felperes mind a tényállás megállapítása, mind a bizonyítási indítványok elutasítása vonatkozásában támadta az elsőfokú bíróság ítéletét azzal, hogy az nem felel meg a Pp.221.§./1/ bekezdésében írtaknak. A Pp.221.§./1/ bekezdése szerint az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tény nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében tényállást nem állapított meg. Az elsőfokú ítélet rögzíti, hogy a felperes által sérelmezett beadványok az alperes részéről mely perben kerültek benyújtásra.

Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása nem tartalmazza a felperes által sérelmezett kijelentéseket, ezek azonban a kereseti kérelem alapján egyértelműen meghatározhatóak voltak. A megyei bíróság indokolási kötelezettségnek e körben teljeskörűen ugyan valóban nem tett eleget, ez azonban nem olyan súlyos eljárási szabálysértés, amely a Pp.252.§./2/ bekezdése alapján az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné.

Az elsőfokú ítélet indokolásából megállapíthatóan a megyei bíróság elsődlegesen a kereseti kérelem jogalapját vizsgálta. Ennek körén belül helytállóan jutott arra a jogi következtetésre, hogy az alperes részéről jogsértés nem valósult meg, mert a kereseti kérelemben sérelmezett beadványokban az alperes a peres felek közötti per körét meghaladó, visszaélészerű joggyakorlást megvalósító nyilatkozatokat nem tett. A folyamatban lévő peres eljárásokra is tekintettel nyilatkozatai nem sértőek a felperesre nézve. Kétségtelen, hogy az ítélet tábla által kiegészített tényállás 1., 2. és 5. pontjai tényállításokat tartalmaznak, ezek valóságtartalmának bizonyítása azonban éppen a folyamatban lévő perek tárgyát képezte. A polgári perekben az ellenérdekű felek szükségszerűen egymásnak ellentmondó tényállításokat tesznek, tehetnek. Amennyiben ezek a per keretei között maradnak, a per tárgyához kapcsolódnak, nem valószínű, hogy személyiségi jogsértést, és azok valóságtartalmának bizonyítására nem a személyiségvédelem, hanem éppen az adott per keretein belül kell hogy sor kerüljön. Az ítélet tábla által kiegészített tényállás szerinti 3. és 4.pont, valamint az 1.pontban írtaknak az

ítélkezési gyakorlatra vonatkozó része pedig olyan (jogi) vélemény, amely a per tárgyához kötődően nem volt a felperesre nézve bántó, lealázó, sértő.

Erre tekintettel az ítélőtábla osztja a megyei bíróság álláspontját a vonatkozásban, hogy az alperes részéről jogsértés nem valósult meg.

A megyei bíróság ítéletének indokolása ugyan kifejezetten nem tartalmazza, de abból egyértelműen megállapítható, hogy a nem vagyoni kárpótlás körén belül előterjesztett, a családi kapcsolatok megromlására irányuló tanubizonyítási indítványnak az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem jogalapja hiányában - helyesen - nem adott helyt.

Ugyanígy szükségtelen a felperes által indítványozott iratok beszerzése is, tekintettel arra, hogy a kereseti kérelemhez csatolt beadványok tartalmából is megállapítható, hogy a korábbi peres eljárások a felek között milyen tárgyban folytak. Ezt meghaladóan a felperes nem közölte, hogy pontosan milyen iratok beszerzését kéri, és a további iratokban megvalósuló jogsértésre sem hivatkozott.

Mindezekre tekintettel önmagában az a körülmény, hogy a bizonyítási indítványok elutasítását az elsőfokú bíróság részletesen nem indokolta, ugyancsak nem eredményezi a megyei bíróság ítéletének a Pp.252.§./2/ bekezdése szerinti hatályon kívül helyezését.

Megjegyzí az ítélőtábla, hogy az elsőfokú eljárás során az alperes hivatkozott arra, hogy a P.20.006/2000.számú perben 2000.június 27-én előterjesztett beadványban foglaltakkal kapcsolatban a felperesi kereseti kérelem elévült. Személyiségi jogsértés esetén a Ptk.84.§./1/ bekezdés a-d/pontjaiban meghatározott objektív jogkövetkezmények iránti igény nem évül el, míg a Ptk.84.§./1/ bekezdés e/pontja szerinti szubjektív jogkövetkezmény (a nem vagyoni kárpótlás iránti igény) a kártérítés általános szabályai szerint elévülhet. A jelen perben azonban az elévülés kérdését jogsértés hiányában nem kellett vizsgálni.

Megjegyzí az ítélőtábla, hogy annak sem lehet kiemelt jelentőséget tulajdonítani, hogy a felperes a Ptk.78.§./1/ és /2/ bekezdéseiben írtakra nem hivatkozott, tekintettel arra, hogy az eljáró bíróság a Pp.3.§./2/ bekezdése alapján a peres fél által megjelölt jogcímhez, a kereseti kérelem alapjául megjelölt jogszabályhelyhez nincs kötve. (BDT.2008. 1823., BH.2000. 20.)

Tekintettel arra, hogy a felperesi kereseti kérelem jogalapja nem alapos, az ítélőtábla mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából azt a megállapítást, mely szerint a nem vagyoni kárpótlást megalapozó hátrányok bekövetkeztére a felperes nem hivatkozott és azt nem is bizonyította.

A felperes alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy az alperes és jogi képviselője között létrejött ügyvédi megbízás számára nem vált ismertté. A 2010. szeptember 30-i tárgyalásról készült 3.sorszám alatti jegyzőkönyvhöz

3/A/2. alatt csatolt iratra a felperesi képviselő nyilatkozatot tett, eltúlzottnak tartva az alperes igényét.

A 32/2003/VIII.22./IM. rendeletnek az elsőfokú bíróság által is felhívott 2.§./1/ bekezdés a/ és b/pontja szerint a fél pernyertessége esetére igényelheti, hogy részére a bíróság az

ügyvéd munkadíjának és készkiadásának címén kötelezze a pervesztes felet a fél és a képviselője között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díj, valamint a fél által képviselője részére költségterítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegének megfizetésére. Az ügyvédi munkadíjat illetően - a felperesi fellebbezésben írtaktól eltérően - a jogszabály nem tartalmaz olyan feltételt, hogy annak a jogi képviselő részére történő megfizetését a félnek előzetesen igazolnia kellene. Az IM. rendelet 2.§./2/ bekezdése szerint az /1/ bekezdés alapján megállapított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a pertárgy mértékével, vagy a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel.

Az ítéletábra e körben figyelemmel volt arra, hogy a per nem volt bonyolult, az elsőfokú eljárás során mindössze két tárgyalásra került sor és az alperesi képviselő részéről mindössze egy, három oldalnyi előkészítő irat került benyújtásra.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya tekintetében helybenhagyta, míg a perköltség vonatkozásában a Pp. 253.§ (2) bekezdés alapján megváltoztatta és a felperes által az alperesnek fizetendő ügyvédi munkadíjat a hivatkozott IM. rendelet 2.§./2/ bekezdése alapján 60.000 forintra leszállította.

A másodfokú eljárásban a felperes túlnyomó részt, 90 %-ban pervesztes lett, ezért a Pp.239.§. és 78.§./1/ bekezdése alapján a 32/2003/VIII.22./IM. rendelet 3.§./1/ /2/ /5/ és /6/ bekezdései szerint köteles az alperes részére az ÁFÁ-t is magában foglaló ügyvédi munkadíj megfizetésére. A felperes és alperes személyes költségmentessége folytán a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986/VI.26./IM. rendelet 13.§./1/ bekezdése szerint az állam viseli.

A másodfokú eljárásban a felperes pervesztességének arányát a pártfogó ügyvédi képviselőre tekintettel az ítéletábra a Pp.87.§./2/ bekezdése alapján határozta meg, megállapítva, hogy a pártfogó ügyvéd munkadíját a felperesi pervesztesség arányához igazodva az állam viseli.

Győr, 2012.évi február hó 9. napján

Dr.Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr.Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr.Vass Mária sk.
bíró